



Στις 16 Μαΐου 1974, λίγο πριν από τα ραγδαία γεγονότα του καλοκαιριού και την αποκατάσταση της δημοκρατίας, η γενική συνέλευση του ΣΕΒ επαναφέρει στην προεδρία τον Δ. Μαρινόπουλο. Στη φωτογραφία, δεκατέσσερα μέλη του νέου δ.σ. μαζί με τον απερχόμενο πρόεδρο Ι. Μητσό: από αριστερά, ο έφορος Π. Δράκος, ο αντιπρόεδρος Α. Γκέρτσος, ο σύμβουλος Α. Αθανασιάδης, ο αναπληρωτής σύμβουλος Χ. Βελλής, ο Ι. Μητσός, ο γενικός γραμματέας Θ. Παπαλεξόπουλος, ο πρόεδρος Δ. Μαρινόπουλος, ο αντιπρόεδρος Ν. Σβορώνος, πίσω, ο αναπληρωτής σύμβουλος Α. Δρούλλιας, ο σύμβουλος Α. Κατσάμπος, ο αντιπρόεδρος Δ. Κυριαζής, πίσω μόλις που διακρίνεται ο σύμβουλος Α. Παπαδάκης, ο αντιπρόεδρος Β. Αντωνιάδης, ο έφορος Σ. Μάνος και ο σύμβουλος Γ. Τσάτσος.
(Αρχειο Βαβολίνη)

2. Η περιπετειώδης Μεταπολίτευση...

Το 1974 εγκαινιάζει μια νέα περίοδο εξελίξεων: αφενός με την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, αφετέρου με την πτώση της δικτατορίας και την αποκατάσταση της δημοκρατίας. Η κυβέρνηση Κ. Καραμανλή, ύστερα από την οικονομική κρίση της διετίας 1973-1974, αναζητεί τώρα τους μοχλούς εκείνους που θα οδηγήσουν σε νομισματική σταθερότητα και οικονομική ανέλιξη· ζητούμενα που εν μέρει θα επιτευχθούν έως και την επόμενη οικονομική ύφεση του 1979.

Σε αυτή την Ελλάδα της Μεταπολίτευσης, των μεγάλων προσδοκιών και των απαιτήσεων, ο βιομηχανικός κόσμος επαναπροσδιορίζει το ρόλο του και επαναδιαπραγματεύεται τις θέσεις του. Καινοτομία αποτελεί η θέσπιση μηνιαίων συναντήσεων του προεδρείου του Συνδέσμου με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, εγκαινιάζοντας έτσι το «άνοιγμα των πυλών» του ΣΕΒ στη δημοσιότητα.



Αντιπροσωπευτικό δείγμα της νέας τάσης είναι η πρώτη επαφή της ηγεσίας του Συνδέσμου με τον τύπο, τον Ιούνιο του 1974, όπου επισημαίνεται ότι «δεν εξεδόθη υπό της αρμοδίας υπηρεσίας του ΣΕΒ ανακοίνωσις, παρασχεθείσης ούτω της ευκαιρίας εις τους μετασχόντας της συζητήσεως εκπροσώπους του τύπου, να διατυπώσουν, από των στηλών αυτού, τας κατά την ιδίαν αυτών αντίληψιν εντυπώσεις των εκ της συζητήσεως».³⁴

Λίγο αργότερα, ο πρόεδρος, Δ. Μαρινόπουλος, θα αποτυπώσει χαρακτηριστικά την αισιοδοξία που διαπνέει τον βιομηχανικό κόσμο κατά τη μεταπολιτευτική περίοδο: «Κύριος μοχλός της οικονομικής ανόδου, που συντελείται σε όλες τις δυτικές χώρες, είναι η βιομηχανία, που επηρεάζει βαθύτατα την ανάπτυξη, στα πλαίσια του δημοκρατικού αστικού καθεστώτος. Η βιομηχανία δεν αρνείται τις ατέλειες του καθεστώτος αυτού. Πιστεύει όμως πως είναι το καλλίτερο που επινόησαν, μέχρι σήμερα, οι ανθρώπινες κοινωνίες. Και πιστεύει ακόμα πως με τη σημερινή εξελιγμένη μορφή του, όπως διαμορφώθηκε ύστερα από τις ριζικές αλλαγές που υιοθέτησε η βιομηχανική κοινωνία, το καθεστώς αυτό εγγυάται τώρα μια διάχυσι της ευημερίας, που το ίδιο δημιουργεί, γιατί απ' αυτήν εξαρτάται η περαιτέρω πρόοδός του».³⁵

2.1. Το Βιομηχανικό Συνέδριο: «Μια διακήρυξη αισιοδοξίας»...

Προτεραιότητα του νέου προέδρου, Δ. Μαρινόπουλου, ήταν η διοργάνωση ενός συνεδρίου αφιερωμένου αποκλειστικά στη βιομηχανία, ένα όνειρο που είχε εξαγγείλει ήδη από το 1966.

Το Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στις 4-6 Φεβρουαρίου 1975, στο ξενοδοχείο Χίλτον, με τη συμμετοχή περίπου 400 συνέδρων, οι οποίοι εκπροσωπούσαν τις σημαντικότερες επιχειρήσεις της χώρας. Προκειμένου δε να διασφαλιστεί ο αντιπροσωπευτικός χαρακτήρας των συζητήσεων και των πορισμάτων του Συνεδρίου, ώστε να απηχούνται συνολικά οι απόψεις του βιομηχανικού κόσμου για τα άμεσα προβλήματα και για τις μελλοντικές του βλέψεις, ο Σύνδεσμος διεξήγαγε σχετική σφυγμομέτρηση. Με βάση τις απαντήσεις των βιομηχανικών επιχειρήσεων επιλέχθηκε η θεματολογία της ημερήσιας διάταξης.

Έτσι, οι συζητήσεις και οι προβληματισμοί κάλυψαν έξι βασικούς θεματικούς άξονες: τη χρηματοδότηση και τις πηγές κεφαλαίου της βιομηχανίας· τις εξαγωγές και το ισοζύγιο πληρωμών· την αγορά εργασίας και τις σχέσεις με το εργατικό δυναμικό· την γενική και την επαγγελματική εκπαίδευση· την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με την οικονομική ανάπτυξη· τον κοινωνικό ρόλο των βιομηχανικών επιχειρήσεων και των στελεχών τους.



ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Τὸ Βιομηχανικὸ Συνέδριο, πὸν συγκαλεῖ ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχανῶν, ἔρχεται σὲ μιὰ ἐποχὴ πὸν ἡ ὑπεύθυνη Κυβέρνηση τῆς χώρας ἀνέλαβε νὰ ἐπεξεργασθεῖ, μὲ γνώση καὶ ἀρμοδιότητα, μιὰ σταθερὴ ἀναπτυξιακὴ πολιτικὴ, στὴν ὁποία θὰ ἐνταχθοῦν οἱ στόχοι τῆς ἐκβιομηχανίσεως.

Ἡ χάραξη καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς πολιτικῆς αὐτῆς, πὸν θὰ εἶναι προῖον κοινῆς συναινέσεως, προϋποθέτει τὴ συνεργασία τῶν παραγωγικῶν τάξεων καὶ τῆς Βιομηχανίας.

Ἀπὸ τὴ σκοπιὰ αὐτὴν, τὸ Βιομηχανικὸ Συνέδριο πὸν συγκαλεῖ, ὡς κεντρικὴ ὁργάνωση, ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχανῶν, μὲ τὴν ἐνεργὸν συμπαράσταση ὅλων τῶν περιφερειακῶν βιομηχανικῶν ὁργανώσεων τῆς χώρας, πρόκειται νὰ ἐπιτελέσει σπουδαιότατο ἔργο – ἀφοῦ θὰ ἀνασκοπήσει τὰ προβλήματα τῆς Βιομηχανίας, πὸν εἶναι ἐνιαῖα καὶ ἀδιαίρετα, καὶ θὰ ὑποδείξει τὶς λύσεις, οἱ ὁποῖες θὰ πρέπει νὰ ἐνσωματωθοῦν, μετουσιωμένες σὲ μέτρα, στὴ γενικὴ πολιτικὴ ἀναπτύξεως.

Τὸ Βιομηχανικὸ Συνέδριο ἐκφράζει ἔτσι τὴν ἐνότητα τῆς Βιομηχανίας, τὴν ἀπαρασάλευτη ταυτότητα τῶν ἐπιδιώξεων τῆς, τὴν ἀμετακίνητη ἀπόφαση τῆς νὰ συμβάλλει ὁμόθυμα, μὲ τοὺς μακροπρόθεσμοις καὶ σταθεροὺς στόχους τῆς, στὴ νέα ἀναπτυξιακὴ πορεία τῆς χώρας.

Εἶναι μιὰ διακήρυξη ἀλληλεγγύης, πὸν τὴν ἐκφράζει ἡ ὁμόθυμη συμμετοχὴ τῶν βιομηχανικῶν μονάδων ἀπὸ ὅλη τὴ χώρα, στὶς ἐργασίες του.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ

Ὁ Πρόεδρος ΔΗΜ. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Πρόεδρος ΒΥΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος ΝΙΚ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΑΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ Δ. ΣΤΕΡΕΑΣ

Ὁ Πρόεδρος ΑΛΕΞ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὁ Πρόεδρος ΣΤΥΛ. ΚΟΡΑΗΣ

25 Ἰανουαρίου 1975

Το 1966, ὄραμα του νεοεκλεγέντος προέδρου του ΣΕΒ, Δ. Μαρινόπουλου, ἴταν ἡ διοργάνωση ἐνὸς πανελληνίου βιομηχανικοῦ συνεδρίου, το ὁποῖο ματαιώθηκε με τὴν ἐλευση τῆς δικτατορίας. Τελικά, τὸ Βιομηχανικὸ Συνέδριο υλοποιήθηκε με δεκαετὴ καθυστέρηση, σὺν 5-7 Φεβρουαρίου 1975 με τὸν ἐκ νέου πρόεδρο Δ. Μαρινόπουλο. Τοῦ συνεδρίου προηγήθηκε ἡ Διακήρυξη Ἐνότητας, με τὴν ὁποία ἡ βιομηχανικὴ κοινότητα ἐξέφρασε τὴν ἀπόφασή τῆς νὰ συμπράξει ὁμόθυμα στὴν ἀναπτυξιακὴ πορεία τῆς μεταπολιτευτικῆς Ἑλλάδος. (ΣΕΒ, *Τὸ Βιομηχανικὸ Συνέδριο 1975*)





Το Συνέδριο επιβεβαίωσε με τον πιο επίσημο τρόπο το κύρος του Συνδέσμου: την έναρξή του κήρυξε ο πρωθυπουργός, Κ. Καραμανλής, ενώ παραβρέθηκαν η πολιτική ηγεσία, καθώς και οι εκπρόσωποι των μεγαλύτερων πιστωτικών ιδρυμάτων της χώρας. Η διοργάνωση προβλήθηκε από τα ελληνικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και από τα ξένα ειδησεογραφικά πρακτορεία.

Ο Δ. Μαρινόπουλος όριζε τη βασική επιδίωξη του Συνεδρίου: «Να διαγράψει τους στόχους της ερχόμενης εικοσιπενταετίας».³⁶ Τόνιζε χαρακτηριστικά ότι η εκβιομηχάνιση είναι μια δυναμική έννοια, επομένως, εξαρτάται από

Αριστερά, χαρακτηριστικό στιγμιότυπο από το Συνέδριο, με το κυβερνητικό και οικονομικό επιτελείο στην πρώτη σειρά. Από αριστερά, διακρίνονται ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Άγγελος Αγγελόπουλος, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Ξενοφών Ζολώτας, ο υπουργός Βιομηχανίας Κωνσταντίνος Κονοφάγος, ο υπουργός Συντονισμού και Προγραμματισμού Παναγιώτης Παπαληγούρας, ο πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Καραμανλής, ο υφυπουργός Βιομηχανίας Δημήτριος Καραϊσκάκης και ο βιομήχανος Σταμούλης Στράτος. Δεξιά, ο πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής κήρυξε την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου στις 4 Φεβρουαρίου 1974. Ο πρόεδρος του ΣΕΒ Δημήτρης Μαρινόπουλος απευθύνθηκε στον πρωθυπουργό λέγοντας: «Τα τελευταία 15 χρόνια η παρουσία σας ήταν αισθητή και όταν βρισκόσαστε εδώ και όταν είσαστε απών»... (Αρχείο ΣΕΒ)



Οι κατευθύνσεις του Βιομηχανικού Συνεδρίου

«Το Συνέδριο αυτό που συνεκάλεσε ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων και που εκφράζει τη συλλογική σκέψη της Βιομηχανίας, έχει πολλαπλή κατεύθυνση:

Αποτελεί:

- Τοποθέτηση της Βιομηχανίας απέναντι στο εθνικό χρέος, να αναλάβουν πρώτοι οι Βιομήχανοι τις θυσίες που επιβάλλει σήμερα η οικονομική και πολιτική συγκυρία, για την επιβίωση και την ανανέωση του τόπου. [...]

- Μια προσφορά ειλικρινούς και εποικοδομητικής συνεργασίας προς την Πολιτεία στη διαμόρφωση μιας σταθερής μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής πολιτικής.

- Μια συμβολή να διαφωτισθεί πληρέστερα η κοινή γνώμη για τα προβλήματα και τις δραστηριότητες της Βιομηχανίας που ταυτίζονται με την ποιότητα της εθνικής ζωής.

- Μια τοποθέτηση της Βιομηχανίας απέναντι στους κύριους συνεργάτες της, τους εργαζομένους, με τους οποίους επιδιώκει ειλικρινή και υπεύθυνο διάλογο για τη στάθμιση και την ικανοποίηση των αιτημάτων τους.

Και προ πάντων το Συνεδριό μας είναι:

- Μια διακήρυξη αισιοδοξίας—ότι παρά τις δυσχέρειες που μας εκληροδότησε το παρελθόν, παρά τις αντιξοότητες της διεθνούς συγκυρίας—με την ενότητα, τη φρόνηση, την αυτοσυγκράτηση, τη συνεργασία και τη δημοκρατική συναίνεση όλων των παραγωγικών δυνάμεων, θα προχωρήσουμε προς ένα σταθερό αναπτυξιακό μέλλον».

Δ. Μαρινόπουλος, 5 Φεβρουαρίου 1975

συνεχή προσπάθεια και προϋποθέτει θεσμικές μεταβολές, όχι μόνο στη βιομηχανία αλλά και στο σύνολο της οικονομικής και της κοινωνικής δομής. Ο πρόεδρος έδωσε αυτό το στίγμα και οι εισηγήσεις κινήθηκαν σε αυτή την κατεύθυνση, καλώντας το κράτος να αναλάβει τις ευθύνες του και να διαμορφώσει σταθερό πλαίσιο οικονομικής πολιτικής, εν όψει, μάλιστα, της ευρωπαϊκής ενταξιακής διαδικασίας. Τα πορίσματα συνόψισαν τις θέσεις της βιομηχανικής κοινότητας, ενώ, παράλληλα, διατυπώθηκαν ενδελεχείς προτάσεις-λύσεις που θα οδηγούσαν στο ζητούμενο του Συνεδρίου: την απογείωση της ελληνικής βιομηχανίας. Ωστόσο, οι ελπίδες και τα οράματα σε αυτή τη νέα εποχή έμελλε να διαψευστούν άμεσα...³⁷

